

27 grudnia 2015 r.

Prof. dr hab. Jacek Oleksyn
Instytut Dendrologii PAN w Kórniku
ul. Parkowa 5
62-035 Kórnik

Ocena osiągnięcia naukowego doktor Małgorzaty Sulkowskiej w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauk leśnych, dyscyplinie – leśnictwo

Przedstawiona poniżej ocena wykonana została na podstawie dostarczonych materiałów w skład których wchodziły:

- (1) Wniosek dr Małgorzaty Sulkowskiej z dnia 26 sierpnia 2015 roku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk leśnych, w dyscyplinie leśnictwo;
- (2) Dyplom uzyskania stopnia naukowego Doktora nauk leśnych w dyscyplinie leśnictwo;
- (3) Autoreferaty (w językach polskim i angielskim) przedstawiające opis osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.) oraz pozostałych zainteresowań i osiągnięć naukowych;
- (4) Wykazy (w językach polskim i angielskim) opublikowanych prac naukowych lub twórczych prac zawodowych oraz informacja o osiągnięciach dydaktycznych, współpracy naukowej i popularyzacji nauki;
- (5) Oświadczenia współautorów o udziale w publikacjach;
- (6) Kopie 7 publikacji naukowych składających się na osiągnięcie naukowe zatytułowane „*Międzypokoleniowe zróżnicowanie struktury genetycznej polskich populacji buka zwyczajnego (Fagus sylvatica L.)*”;
- (7) Informacje adresowe Wnioskodawcy.

Ocena formalna

Przekazane mi materiały spełniają wymogi formalne wynikające z Ustawy z 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, pozycja 595, z późniejszymi zmianami: Dz. U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595; z 2005 r. Nr 164, poz. 1365, z 2010 r. Nr 96, poz. 620, Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 84, poz. 455). Stanowią one

wystarczającą podstawę do oceny:

- (1) Osiągnięcia naukowego, opisanego w art. 16 ust. 2 Ustawy;
- (2) Osiągnięć naukowo-badawczych i istotnej aktywności naukowej habilitantki (Art. 16 ust. 1 Ustawy oraz § 3 pkt. 5 i § 4 Rozporządzenia);
- (3) Dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitantki (§ 5 Rozporządzenia).

Ocena merytoryczna

Ocena osiągnięcia naukowego

Na osiągnięcie naukowe składa się siedem prac eksperymentalnych, które opublikowano w krajowych i międzynarodowych czasopismach naukowych z zakresu leśnictwa: *Sylvan* (2 prace opublikowane w 2006 i 2007 r.), *Leśne Prace Badawcze* (2008 r.), *Acta Silvaticae Lignaria Hungaricae* (2010), *Annales of Warsaw University of Life Sciences SGGW, Forestry and Wood Technology* (2010), *Forestry Ideas* (2011), *Folia Forestalia Polonica, Series A, Forestry* (2012).

Spośród wyżej wymienionych prac jedynie publikacja w czasopiśmie *Sylvan* z 2007 roku jest indeksowana przez Web of Science. Od chwili jej ukazanie się drukiem nie była ona cytowana ani razu w ww. bazie danych (dane z dnia 26 grudnia 2015 r.). Wszystkie publikacje składające się na 'Osiągnięcie naukowe' ukazały się w czasopismach, które nie mają istotnego wpływu na wytyczanie kierunków badawczych i znaczące poszerzanie wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych, leśnych i genetycznych. Żadna z wymienionych powyżej prac nie zawiera hipotez badawczych i nie jest poprzedzona wnikliwym przeglądem literatury przedmiotu. Jest to zapewne przyczyną tego, że nie spotkały się one ze znacznym zainteresowaniem czytelników, odzwierciedlonym ich licznymi cytowaniami.

W załączniku 4 „Wykaz osiągnięć w pracy naukowej lub w działalności artystycznej”, w podpunkcie „Oryginalne opublikowane prace twórcze lub dzieła artystyczne udostępnione w obiegu społecznym” wymieniono ogółem 40 prac. Z tej liczby 21 publikacji miało w tytule „buk” i/lub *Fagus sylvatica*, co wskazuje na wieloletnie zainteresowanie Autorki tym gatunkiem.

Ocena prac składających się na 'Osiągnięcie naukowe' pod tytułem „**Międzypokoleniowe zróżnicowanie struktury genetycznej polskich populacji buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.)**”.

Sulkowska M. 2006. Zróżnicowanie ekotypowe populacji buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w Polsce. *Sylvan* 7: 38-50. Publikacja w języku polskim z 5-zdaniowym streszczeniem w języku angielskim.

Celem przedstawionych w ww. pracy badań była „ocena różnorodności biologicznej buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w aspektach zmienności genetycznej, fizjologicznej oraz ekologicznej wybranych populacji w jego naturalnym zasięgu występowania w Polsce [...]”. Badania wykonano na 26 populacjach tego gatunku z trzech regionów określonych jako: Góry (Region 1), wyżyny (Region 2) i niziny (Region 3). Rozdział ‘Materiał i Metody’ nie pozwala niestety na pełne zrozumienie układu doświadczalnego. Brak jest w nim wiadomości o sposobie pozyskiwania nasion do doświadczeń (nie wiadomo czy pochodziły one z oddzielnych drzew [jeśli tak to z ilu na populację], czy też były zbierane dla całej populacji [jeśli tak to w jaki sposób]). Wiadomo jedynie, że jesienią 1996 roku założona została powierzchnia proweniencyjna o więźbie 1 x 2 m z 50 roślinami na poletku. W ww. opisie brak jest jednakże informacji o ilości poletek/populację, co mogło mieć istotne znaczenie dla statystycznej obróbki późniejszych wyników obserwacji fenologicznych. Brak jest też podstawowych informacji o ilości powtórzeń dla cech biometrycznych, pochodzenia danych meteorologicznych (Jaki okres one obejmowały? Czy były one ekstrapolowane dla poszczególnych lokalizacji drzewostanów nasiennych z różnych, sąsiadującej z powierzchnią stacji meteorologicznych?). W publikacji nie ma też opisu metod użytych do analizy białek i wiadomości na jakich częściach roślin zostały one wykonane. W dendrogramie skonstruowanym na podstawie dystansów genetycznych (Ryc. 3) pojawiły się informacje o 5 populacjach z innych krajów (z Wschodniej i Zachodniej Słowacji Rumunii, Ukrainy i „Czechy i Morawy”), o których nie było mowy w materiałach i metodach [!].

W publikacji brakuje odpowiedniego opisu metod analitycznych (na przykład pomiarów morfologicznych) co uniemożliwia zarówno weryfikację uzyskanych wyników, jaki i po części ich potencjalne wykorzystanie w metaanalizach przez innych autorów.

Na Ryc. 2 przedstawiającej dynamikę zmian wysokości roślin w latach 1993-2001 podano symbole dla 13 populacji buka (oznaczonych numerami 7, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, i 26), podczas gdy można się na niej doszukać jedynie 9 linii. Polski i angielski opis pod ryciną różni się też okresem pomiarowym (1993-2001 vs 1993-2002).

W Tabeli 6 przedstawiającej wyniki obserwacji fenologicznych terminu rozpoczynania okresu wegetacyjnego polskich proweniencji buka w 1995 roku pojawiły się cztery proweniencje: 1601 Staszów Uk; 2001 Kartuzy Uk; 2201 Świerczyna Uk; 2401 Świebodzin Uk.]. W całej pracy, za wyjątkiem wspomnianej powyżej tabeli, brak jest jakichkolwiek odniesień do tych czterech proweniencji.

W tekście brakuje wyjaśnienia skrótu Uk (lub Uk., bo skrót ten występuje w pracy w dwóch formach). Nie ma go także w Tabeli 2 z wykazem użytych w publikacji skrótów lub w jakimkolwiek innym miejscu w pracy. Nie sposób jest więc się zorientować co to są za populacje.

Zrozumienie tekstu utrudnia brak definicji „średniej fazy” (wyrażenie to pojawia się trzykrotnie w Tabeli 6 i w przypisie pod Tabelą 7).

Szkoda, że w Tabelach 1, 3 i 8 nie umieszczono kolumny z numerami populacji, co znacznie utrudnia porównywanie wyników. W Tabeli 7 (pod numerami 7 i 13) znajduje się proveniencje Wetlina i Sucha, których brak jest w Tabeli 1 opisujących „*lokalizację wszystkich pochodzeń buka w Polsce objętych badaniami*”.

Podrozdział Wnioski

W drugim zadaniu tego podrozdziału napisano: „*Podkreślono duże znaczenie zmienności wewnątrz-proweniencyjnej dla ogólnej oceny zmienności proveniencji, uwarunkowanej selekcją osobniczą zachodzącą w populacjach podlegających określonym czynnikom klimatyczno-siedliskowym*”. W pracy nie udało mi się odnaleźć odniesień do wyników uzasadniających ww. stwierdzenie. Słowo ‘selekcja’ zostało użyte tylko jeden raz – w zdaniu przytoczonym powyżej.

„*Zmienność wielkości nasion i liści jest cechą umożliwiającą rozróżnienie proveniencji buka typowych dla siedlisk górskich i nizinnych*”. Wskaźnik „wielkość nasion” nie został w pracy zdefiniowany. Trudno jest więc zrozumieć znaczenie zdania (str. 42 wiersz 5-7): „*Proweniencje buka Polski Północnej i Środkowej charakteryzowały się większymi nasionami niż populacje górskie (Południowa Polska)*”.

Bodył M., Sułkowska M. 2007. Ocena zróżnicowania nasion buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w Polsce w latach 1992–2004. Sylwan 9: 12–21.

Na rycinie brak jest podpisu pod lokalizacją powierzchni w Kartuzach. Brak jest też zadowalającego opisu metodyki badań:

- metodyki poboru nasion (sposobu zbioru, kto i jak go dokonywał, terminów, sposobu ich przechowywania, etc.);
- źródła pochodzenia danych meteorologicznych, definicji długości okresu wegetacyjnego (ilość dni powyżej jakiej temperatury?);
- sposobu określenia wieku drzewostanów, współrzędnych geograficznych, typu gleby;
- str. 13, wiersz 3-4, napisano: „...ciężar wyrażony masą 1000 sztuk [nasion]”. Pomieszano tutaj różne pojęcia. Ciężar wyrażamy w niutonach [N] a masę w kg, g, etc.
- str. 15, wiersz 7, napisano „*Każda próbka nasion miała swój region pochodzenia*”. Czy to oznacza, że zmieszano razem próbki nasion ze wszystkich proveniencji w obrębie Regionu?
- Str. 13, wiersze 5-15” Nie jest jasne w jakim celu umieszczono poniższy akapit:
„*Wartości powyższych cech określone są w wyspecjalizowanych stacjach oceny nasion. Na terenie Polski funkcjonuje osiem terenowych Stacji Oceny Nasion (SON), podległych administracyjnie odpowiedniej regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych i oceniających próbki nasion w swoim regionie, oraz Laboratorium Oceny Nasion w Zakładzie Genetyki i Fizjologii Drzew Leśnych IBL, oceniające próbki z terenu całej Polski. Zakład Genetyki*

i Fizjologii Drzew Leśnych na zlecenie Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych sprawuje merytoryczny nadzór nad wszystkimi Stacjami Oceny Nasion. Charakterystyka ocenianych zapasów nasion i wyniki oceny wprowadzane są do komputerowej bazy danych każdej stacji. Stacje terenowe przesyłają co kwartał sprawozdanie z oceny nasion do IBL, gdzie sporządza się zestawienia zbiorcze.”

- Kolumna „Cecha” w tabeli 4 jest trudna do zrozumienia. Autorzy wprowadzili do niej szereg skrótów bez ich wyjaśnienia w tekście.

Uzyskane w tej pracy dane potwierdziły wcześniejsze wyniki wskazujące na to, że wraz ze spadkiem średniej rocznej temperatury zmniejsza się masa nasion i ich rozmiary. Praca ta jest jedyną publikacją dr Małgorzaty Sułkowskiej wchodzącą do ‘*Osiągnięcia naukowego*’ opublikowaną w czasopiśmie indeksowanym przez Web of Science. Nie spotkała się ona z szerszym zainteresowaniem czytelników (przeszło siedem lat po jej opublikowaniu nie ma ona dotychczas żadnych cytowań) na co wpływ miało zapewne opublikowanie jej w języku polskim i wspomniane powyżej problemy metodyczne.

Sułkowska M., Kowalczyk, J., Przybylski, P. 2008. Zmienność genetyczna i ekotypowa buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w Polsce. *Leśne Prace Badawcze* 69(2): 133-142.

Angielskie streszczenie tej pracy (podobnie jak innych przedstawionych w Rozprawie prac składających się na ‘*Osiągnięcie naukowe*’) nie jest jej mocną stroną. Brak jest w nim przemyślanej struktury zbudowanej na ogólnie przyjętych dla streszczeń filarach: **CEL → UMIEJSCOWIENIE BADAŃ → METODY → WYNIKI → PODSTAWOWE KONKLUZJE**

Generalnie, wyniki uzyskane w przedstawionych w tej pracy badaniach są interesujące. Potwierdzają one wcześniejsze obserwacje mówiące o istotnie większym zróżnicowaniu populacji potomnych od populacji matecznych. Obserwowano to zarówno w przypadku średniej liczby alleli na locus jak i częstotliwości występowania loci polimorficznych. Wyraźnych różnic nie było jednakże w przypadku porównania heterozygotyczności obserwowanej i oczekiwanej między populacjami matecznymi i potomnymi (Tabela 3, str. 138). Świadczy to o losowym systemie krzyżowania badanych populacji i utrzymanie wysokiej stabilności genetycznej przyszłych pokoleń.

Znacznie mniej jednoznaczne są wyniki wskazujące na statystycznie istotne zależności między heterogenicznością obserwowaną u pochodzeń potomnych (jak i u części osobników rodzicielskich) i zawartością niektórych pierwiastków analizowanych w glebie. Bez głębszego zrozumienia potencjalnych mechanizmów przyczynowo-skutkowych tego rodzaju zależności trudno będzie jednoznacznie potwierdzić (lub wykluczyć) biologiczną sensowność tego rodzaju przystosowań. Dyskusje na temat istnienia ras glebowych drzew leśnych pojawiają się w

literaturze co jakiś czas, wzbudzając emocje zarówno u sceptyków jak i zwolenników ich istnienia. Spekulacje na temat ekotypów glebowych mają długą historię [patrz: Münch, E. i Dieterich, V. (1925). Kalkeschen und Wasserreschen. *Silva*, 13:129–135]. Wieloletnie doświadczenia ukierunkowane na wyjaśnienie tego zagadnienia nie potwierdziły jednak istnienia tego rodzaju wewnątrzgatunkowych różnicowań [patrz Leibundgut, H. (1956). Beitrag zur Rassenfrage bei der Esche. *Schweizerische Zeitschrift für Forstwesen*, 107:165–174].

Badaniem lokalnego, przestrzennego zróżnicowanie struktury genetycznej i struktury wsobności w populacjach buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) zajmował się szerzej prof. Igor J. Chybicki w pracy [Chybicki I.J. i in. 2009. Isolation-by-distance within naturally established populations of European beech (*Fagus sylvatica*). *Botany* 87: 791-798]. Badania te miały także wyjaśnić potencjalne przyczyny odnotowywanego w literaturze znacznego poziomu wsobności w populacjach tego gatunku. I.J. Chybickiego zainteresowało szczególnie wyjaśnienie wysokich wartości wsobności (do 0.2), odnotowywanej przy użyciu markerów SSR. Analiza danych literaturowych wskazywała na to, że wysoka wsobność populacji buka może być artefaktem wynikającym z obecności alleli niemych. Dlatego też konieczną w takich przypadkach jest analiza struktury wsobności i struktury pokrewieństwa u populacji powstałych w drodze naturalnego odnowienia oraz oszacowanie skali dyspersji genów na podstawie analizy przestrzennej struktury genetycznej. Wyżej wspomniane badania wskazały na znaczną skalę dyspersji pyłku, która jest zapewne istotną przyczyną ograniczającą możliwość kojarzenia się osobników spokrewnionych, prowadzącej do rozwoju wsobności oburodzicielskiej.

Sułkowska M. 2010. Genetic and ecotypic characterization of European beech (*Fagus sylvatica* L.) in Poland. *Acta Silvatica et Lignaria Hungarica* 6: 115-122.

Autorka zwraca uwagę na to, że na terenie Polski buk osiąga północno-wschodnią granicę swojego zasięgu i definiuje czynniki klimatyczne i edaficzne limitujące zasięg tego gatunku. Dr M. Sułkowska założyła 9 powierzchni badawczych w uznanych drzewostanach nasiennych, na których wykonano analizy genetyczne przy użyciu dwóch metod badawczych – analiz izoenzymatycznych oraz markerów RAPD.

Do wyżej wymienionej pracy włączono: Tabelę 2, Tabelę 3 i Rycinę 2, które zostały dwa lata wcześniej wykorzystane w innej publikacji [Sułkowska, M. 2008. *Leśne Prace Badawcze* 69(2): 133-142]. Była to niefortunna decyzja, szczególnie ze względu na odstępianie od wskazania przez Autorkę źródła pochodzenia oryginalnych danych.

Zamieszczenie ww. tabel i ryciny bez podania ich pierwotnego źródła ma wszelkie znamiona autoplagiatu [patrz: Sieńczyło-Chlabicz, J., Banasiuk, J. 2012. *Pojęcie i istota autoplagiatu w twórczości naukowej*. Państwo i Prawo 3 (793): 1-19], gdyż w pracach naukowych “należy wyraźnie odróżniać swoje oryginalne wyniki i hipotezy od wcześniejszych publikacji oraz podać wszystkie źródła” (Sieńczyło-Chlabicz i Banasiuk 2012, str. 11). Są także zdania, że “autoplagiat

może naruszyć normy prawne w przypadku, gdy celem tych działań jest zwiększenie objętości swojego dorobku od którego zależy np. awans naukowy” [patrz:

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Autoplagiat>]. Nie sądzę, by tego rodzaju przypadek wystąpił w tym miejscu (zwłaszcza, że Habilitantka przedstawiła obydwie prace do oceny swojego dorobku). Tym niemniej jestem zdania, że ze względu na podane powyżej uchybienia, publikacja ta nie powinna być elementem dorobku stanowiącego część ocenianego osiągnięcia naukowego dr Małgorzaty Sułkowskiej zatytułowanego „Międzypokoleniowe zróżnicowanie struktury genetycznej polskich populacji buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.)”.

Sułkowska M., Charkot S. 2010. Genetic foundations of ecotype differentiation of the European beech (*Fagus sylvatica* L.) in Poland. Annals of Warsaw University of Life Sciences SGGW, Forestry and Wood Technology 73: 15-23.

Praca ta obciążona jest tymi samymi problemami, jakie opisałem powyżej w odniesieniu do publikacji: Sułkowska M. 2010. Genetic and ecotypic characterization of European beech (*Fagus sylvatica* L.) in Poland. *Acta Silvatica et Lignaria Hungarica* 6: 115-122.

Tabela 1 pracy Sułkowska M., Charkot S. 2010 zawiera identyczne dane do tych zawartych w publikacji (Sułkowska M. 2010. *Acta Silvatica et Lignaria Hungarica* 6: 115-122).

Rycina 3 Geographic differentiation on beech population [*Sic!*] – observed heterozygosity przedstawia w wersji graficznej dane zamieszczone wcześniej w tabeli 3 (ostatnia kolumna) i w Tabeli 2 (kolumna czwarta od końca dla heterozygosity of mother stand) w publikacji zamieszczonej w *Acta Silvatica et Lignaria Hungarica* 6: 115-122, co tworzy wrażenie, że są to oryginalne wyniki badań, które wcześniej nie były nigdzie publikowane.

Sułkowska M., Gömöry D., Paule L. 2012. Genetic diversity of European beech in Poland estimated on the basis of isoenzyme analyses. Folia Forestalia Polonica, series A, 2012, Vol. 54(1): 48-55.

Zamieszczona na str. 52 Fig. 1: Dendrograme based on Nei (1972) genetic distances, była opublikowana sześć lat wcześniej w pracy Sułkowska M. 2006. Zróżnicowanie ekotypowe populacji buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.) w Polsce. *Sylwan* 7: 38-50, 2006.

Z tego samego źródła (*Sylwan* 7: 38-50, 2006, Tabela 1) pochodzi pierwszych 7 rzędów w Tabeli 2. Oryginalne źródło tych danych nie zostało wskazane w tej pracy, a publikacja z *Sylwana* nie znalazła się w spisie literatury.

Osobiście uważam za wysoce niestosowną praktykę proliferacji publikacji poprzez traktowanie wyników jak klocki lego, które można wciskać do „nowych” publikacji bez podania oryginalnego źródła danych.

Sułkowska M., Nowakowska J. 2012. Genetic structure of European beech of mother and progeny stands in Poland on the basis of DNA chloroplast markers. Forestry Ideas 17(1): 21-26.

W pracy wykazano (bazując na markerach chloroplastowych cpDNA) istnienie bardzo zbliżonej puli genową między drzewami matecznymi i potomstwem. Żałować należy, że Abstrakt tej pracy nie zawiera żadnych informacji o uzyskanych wynikach.

Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej oraz współpracy międzynarodowej

Działalność dydaktyczna, kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach

Działalność dydaktyczna i popularyzatorska

Dr M. Sułkowska prowadziła zajęcia dydaktyczne na Studium Podyplomowym Genetyki i Selekcji Drzew Leśnych w latach 1999-2001, 2005-2006 i 2008-2009. Obejmowały one tematykę genetycznej zmienności gatunków liściastych i genetyczną zmienność buka w Polsce oraz ćwiczenia laboratoryjne z zakresu analiz DNA i markerów izoenzymowych.

W latach 1998-2012 zajmowała się też działalnością popularyzującą wiedzę w periodyku 'Poznajmy Las' i w kilku innych czasopismach. Dr. M. Sułkowska uczestniczyła w 10 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Brała też udział w sześciu komitetach organizacyjnych krajowych konferencji o tematyce naukowej. Jako redaktor działowy *Folia Forestalia Polonica* przez szereg lat brała udział procesie redakcyjnym.

W latach 1994-2005 uczestniczyła w blisko 30 krajowych i międzynarodowych sympozjach naukowych. W okresie 1992-2015 Jej badania były finansowane m.in. przez Generalną Dyрекcyję Lasów Państwowych (8 projektów), Bank Światowy oraz III i VI Programy Ramowe UE.

Udział w projektach badawczych

Dr M. Sułkowska uczestniczyła w kilkunastu projektach badawczych i zleceniach naukowych finansowanych m.in. przez Generalną Dyрекcyję Lasów Państwowych, III i IV Programy Ramowe UE i Komitet Badań Naukowych.

Współpraca międzynarodowa

Pani Dr M. Sułkowska współpracowała z zagranicznymi badaczami naukowymi, co znalazło swoje odzwierciedlenie w kilku współautorskich pracach .

Dorobek Naukowy

Pani doktor Małgorzata Sułkowska w wykazie osiągnięć w pracy naukowej wymienia 40 prac, które uznała za oryginalne prace twórcze, 32 różnego rodzaju doniesienia i 15 artykułów popularno-naukowych. Wśród nich na uwagę zasługuje interesująca praca napisana wspólnie z szeregiem uznanych badaczy zagranicznych opublikowana w *Silva Genetica* w 2003 roku. Na tej liście znajduje się też szereg innych czasopism leśnych i botanicznych. Wymienionych jest też szereg ekspertyz zleconych przez różnego rodzaju instytucje leśne.

Niestety, w większości są to zapewne publikacje w czasopismach nie mających znaczącego wpływu na rozwój wiedzy w obszarze nauk przyrodniczych, leśnych i genetycznych. Może o tym świadczyć to, że tylko trzy prace w dotychczasowym dorobku habilitantki zostały opublikowane w czasopismach indeksowanych przez Web of Science (Core Collection). Na dodatek są one albo bez cytowań, lub z nieznaczną ich liczbą. Moim zdaniem jest to wynik, poniżej oczekiwań w stosunku do dojrzałego badacza, 11 lat po uzyskaniu doktoratu, uczestnika kilkunastu projektów badawczych, licznych wyjazdów krajowych i zagranicznych, zajmującego się m.in. badaniami z zakresu genetyki.

Ocena końcowa

Reasumując, należy stwierdzić, że nie wszystkie przedstawione przez Panią doktor Małgorzatę Sułkowską publikacje naukowe składające się na osiągnięcie naukowe zatytułowane „*Międzypokoleniowe zróżnicowanie struktury genetycznej polskich populacji buka zwyczajnego (Fagus sylvatica L.)*” mogą być uznane za prace wypełni oryginalne ze względu na wykorzystanie w części z nich, tych samych wyników bez podania odpowiednich odniesień do czasopism, w których zostały one pierwotnie wykorzystane przez Autorkę. Jednocześnie, z prawdziwą przykrością, muszę stwierdzić, że doktor Małgorzata Sułkowska nie spełnia wymogów określonych w *Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 14 marca 2003 r. (Dz.U. Nr 65, poz. 595) mówiących o konieczności uzyskania osiągnięć naukowych „*stanowiących znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny*” po uzyskaniu stopnia doktora (patrz Art. 16 ww. Ustawy). Powyższe względy nie pozwalają mi na wystawienie kandydatce – w tym zakresie – pozytywnej oceny.

Prof. dr hab. Jacek Oleksyn